

EIROPAS CENTRĀLĀ BANKA

EUROSISTĒMA

EUROSISTĒMAS SPECIĀLISTU 2015. GADA JŪNIJA MAKROEKONOMISKĀS IESPĒJU APLĒSES EURO ZONAI¹

1. EURO ZONAS PERSPEKTĪVA: PĀRSKATS UN SVARĪGĀKIE RĀDĪTĀJI

Jūnija iespēju aplēses apstiprina euro zonas atveseļošanās perspektīvu. Saskaņā ar *Eurostat* ātro aplēsi reālais IKP 2015. gada 1. ceturksnī pieauga par 0.4%, un jaunākie apsekojumu dati norāda, ka turpinās cikliskā atveseļošanās. Faktori, kas nosaka gaidāmo ilgtermiņa tautsaimniecības atveseļošanos, saglabāsies arī tālākā nākotnē.

Aktivitātes perspektīvu stiprinās ārējie faktori. Neraugoties uz mēreno kāpumu, tiek pieņemts, ka naftas cenas saglabāsies samērā zemas, turpinot veicināt gan privāto patēriņu, gan uzņēmumu ieguldījumus. Turklāt paredzams, ka euro zonas ārējais pieprasījums iespēju aplēšu periodā nedaudz pieaugs. Ārējo pieprasījumu veicina galvenokārt spēcīgāka izaugsme attīstītajās valstīs, savukārt jaunajās tirgus ekonomikas valstīs perspektīva kļuvusi nedaudz vājāka.

Gaidāms, ka ECB jaunākie monetārās politikas pasākumi stiprinās kopējo pieprasījumu. Banku procentu likmes ECB paplašinātās aktīvu iegādes programmas (AIP) rezultātā turpinājušas sarukt, kapitāla vērtspapīru cenas nozīmīgi palielinājušās un valūtas kurss būtiski pazeminājies. Tādējādi gaidāms, ka stimulējošā monetārās politikas nostāja labvēlīgi ietekmēs kopējo pieprasījumu un īpaši pamatkapitāla veidošanu un eksportu. Gaidāms, ka nesenie nestandarta monetārās politikas pasākumi veicinās kopējo pieprasījumu arī caur portfeļu sastāva pārbalansēšanas kanālu un konfidences efektiem.

Iekšzemes pieprasījumu vajadzētu veicināt arī citiem faktoriem. Gaidāms, ka fiskālā nostāja, ko mēra kā cikliski koriģētās sākotnējās valdības budžeta bilances pārmaiņas, iespēju aplēšu periodā pamatā būs neitrāla pretstatā ierobežojošajai nostājai līdz 2013. gadam. Kā liecina jaunākā euro zonas banku veiktās kreditēšanas apsekojuma rezultāti, kredītu piedāvājuma nosacījumi turpinājuši uzlaboties, un tas norāda uz mazāk stingru kredītu standartu piemērošanu un atvieglotiem kredītu izsniegšanas nosacījumiem neto izteiksmē. Nefinanšu sabiedrību parāds (procentos no IKP) 2014. gadā vēl nedaudz saruka, turpinot kopš 2012. gada vērojamo tendenci. Šķiet, ka arī mājāsaimniecības panākušas nelielu progresu parāda līmeņa samazināšanā, īpaši valstīs, kur parāda slogs ir samērā augsts. Turklāt gaidāms, ka daudzās valstīs mājokļu tirgus korekciju process būs noslēdzies, par ko liecina tas, ka mājokļu cenas sasniegušas zemāko līmeni.

Taču joprojām saglabājas strukturālie ierobežojumi. Valsts sektora parāda līmenis turpinājies paaugstināties, lai gan lēnākā tempā, un gaidāms, ka dažās valstīs tas saglabāsies augsts. Norises darba tirgū, kur situācija gan kopumā uzlabojas, joprojām negatīvi ietekmēs augstais strukturālā bezdarba līmenis dažās valstīs. Turklāt ieguldījumu izdevumus arī turpmāk ierobežos bažas par ilgtermiņa izaugsmes potenciālu un lēno strukturālo reformu īstenošanas progresu, vēl arvien lielais jaudas pārpalikums un joprojām augstais uzņēmumu parāda līmenis dažās valstīs.

¹ Eurosistēmas speciālistu makroekonomiskās iespēju aplēses izmanto Padomes vērtējumam par tautsaimniecības attīstību un cenu stabilitātes riskiem. Informācija par izmantotajām procedūrām un metodēm sniegta dokumentā *A guide to Eurosystem staff macroeconomic projection exercises* ("Eurosistēmas speciālistu makroekonomisko iespēju aplēšu sagatavošanas rokasgrāmata"; ECB, 2001. gada jūnijs), kas pieejams ECB interneta vietnē. Iespēju aplēsēs iekļautā jaunākā informācija atbilst stāvoklim 2015. gada 20. maijā.

Šīs makroekonomiskās iespēju aplēses aptver periodu no 2015. gada līdz 2017. gadam. Iespēju aplēses tik ilgam periodam pakļautas ļoti lielai nenoteiktībai, un tas jāņem vērā, tās interpretējot. Sk. 2013. gada maija "Mēneša Biļetena" rakstu *An assessment of Eurosystem staff macroeconomic projections* ("Eurosistēmas speciālistu makroekonomisko iespēju aplēšu novērtējums").

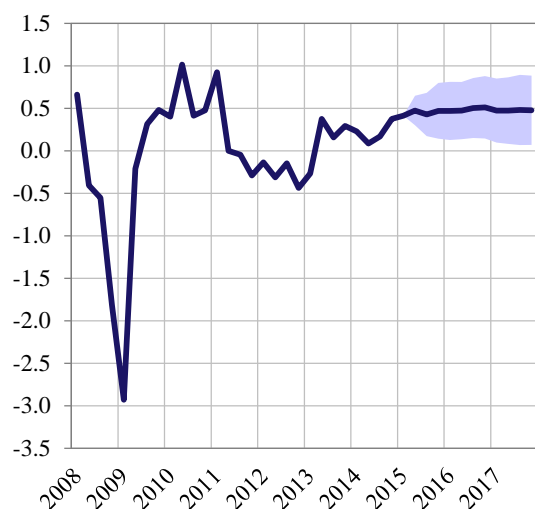
Kopumā paredzams, ka reālā IKP pieaugums kļūs būtiski straujāks, 2015. gadā palielinoties līdz 1.5%, 2016. gadā – līdz 1.9% un 2017. gadā – līdz 2.0% (2014. gadā – 0.9%). Turpretī potenciālā ražošanas apjoma pieauguma temps iespēju aplēšu periodā saskaņā ar aplēsēm būs aptuveni 1%, jo gaidāms, ka saglabāsies ierobežots darbaspēka un kapitāla devums. Tāpēc paredzams, ka negatīvā ražošanas apjoma starpība līdz iespēju aplēšu perioda beigām būtiski sašaurināsies.

1. attēls. Makroekonomiskās iespēju aplēses¹⁾

(ceturkšņa dati)

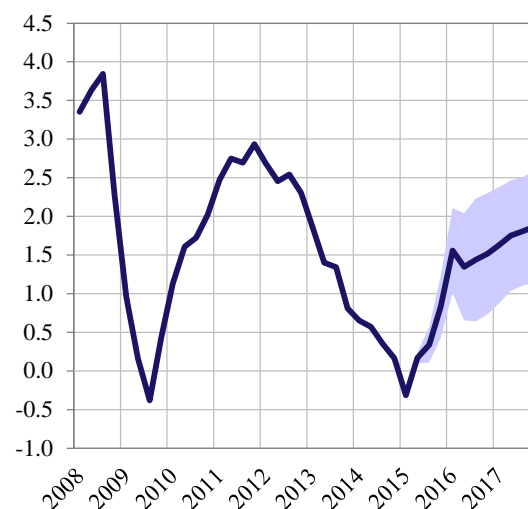
Euro zonas reālais IKP²⁾

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni, %)

Euro zonas SPCI

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, %)

1) Diapazonus, ko izmanto, lai atainotu galvenās aplēses, veido, izmantojot atšķirības starp faktisko iznākumu un vairāku iepriekšējo gadu laikā sagatavotajām iespēju aplēsēm. Diapazons ir divreiz lielāks par šo atšķirību vidējo absolūto vērtību. Diapazonu aprēķināšanai izmantotā metode, t.sk. korekcijas, kas veiktas, lai atspoguļotu izņēmuma gadījumus, izskaidrota dokumentā *New procedure for constructing Eurosystem and ECB staff projection ranges* ("Jauna Eurosistēmas un ECB speciālistu iespēju aplēšu diapazonu noteikšanas procedūra"; ECB, 2009. gada decembris), kas pieejams ECB interneta vietnē.

2) Atbilstoši darbadienu skaitam koriģēti dati.

Saskaņā ar novērtējumu SPCI inflācija 2015. gada janvārī sasniedza zemāko līmeni, un dažu pēdējo mēnešu laikā tā sākusī pieaugt. Galvenais šo kāpumu noteicošais faktors bija SPCI enerģijas cenu inflācijas radītā lejupvērstā spiediena mazināšanās sakarā ar ASV dolāros izteikto naftas cenu pieauguma atjaunošanos. Papildu augšupvērstu spiedienu radīja arī augstāka SPCI pārtikas cenu inflācija, kas atspoguļoja pārtikas izejvielu cenu kāpumu. Šo izejvielu cenu pieauguma tendenci ietekmē vēl vairāk pastiprināja euro kursa kritums. Turpretī SPCI inflācija (izņemot pārtiku un enerģiju) dažu pēdējo mēnešu laikā joprojām bijusi ierobežota un vēl nav vērojamas kāpuma atjaunošanās pazīmes. Augošais cenu spiediens, kas ietekmē SPCI inflāciju (izņemot enerģiju un pārtiku), līdz šim vērojams tikai cenu noteikšanas sākuma posmos, īpaši importa cenās, un vēl nav skāris iekšzemes ražotāju cenas.

Kopumā paredzams, ka SPCI inflācija 2015. gadā turpinās augt un tās gada vidējais līmenis būs 0.3%. Gaidāms, ka augšupvērstie bāzes efekti kopā ar nākotnes līgumu tirgos ietvertu gaidāmo naftas cenu kāpumu (sk. 2. ielikumu) noteiks mazāk negatīvu SPCI enerģijas cenu inflācijas dinamiku šā gada laikā. Gaidāms, ka SPCI inflācija (izņemot enerģiju un pārtiku) 2015. gadā pakāpeniski nostiprināsies. Gaidāms, ka atslābuma mazināšanās darba tirgū un tautsaimniecībā kopumā atspoguļosies spēcīgākā darba samaksas un peļņas maržu kāpumā. Turklāt zemākam euro kursam un pieņēmumos ietvertā enerģijas un neenerģijas preču cenu pieauguma netiešajai ietekmei vajadzētu veicināt SPCI (izņemot enerģiju un pārtiku) inflācijas kāpuma atjaunošanos.

Paredzams, ka kopējā inflācija turpinās augt, sasniedzot 1.5% 2016. gadā un 1.8% 2017. gadā, sakarā ar ekonomiskā atslābuma turpmāku mazināšanos un pozitīvu ārējo cenu spiedienu. Šis gaidāmais kāpums savukārt atspoguļo valūtas kursu kanāla novēloto ietekmi un naftas nākotnes līgumu

cenu līknes augšupejošo tendenci. Gaidāms, ka arī SPCI (izņemot enerģiju un pārtiku) inflācijas kāpums turpinās nostiprināties, 2017. gadā sasniedzot 1.7%.

2. REĀLĀ TAUTSAIMNIECĪBA

Iespēju aplēšu periodā gaidāma euro zonas aktivitātes plaša cikliskā atveseļošanās. 2015. gada 1. ceturksnī aktivitātes pieaugums saglabāja tempu, kas bija vērojams pagājušā gada beigās. Apsekojumi norāda uz turpmāku ciklisko atveseļošanos 2015. gada vidū. Pozitīvā perspektīva īpaši atspoguļo kopš 2014. gada vidus vērojamā euro kursa krituma, zemo procentu likmju, ko daļēji veicina AIP, un zemāku enerģijas cenu radītā pozitīvā ienākumu efekta gaidāmo labvēlīgo ietekmi uz aktivitāti.

Gaidāms, ka galvenais atveseļošanas noteicošais faktors joprojām būs privātā patēriņa izdevumi. Reāli rīcībā esošo ienākumu kāpuma īstermiņa perspektīva joprojām ir labvēlīga, lai gan gaidāms, ka tā temps nedaudz mazināsies enerģijas cenu krituma tendences daļējās virziena maiņas ietekmē. Gaidāms, ka vēlākā laika posmā darba samaksas ienākumi palielināsies, ņemot vērā stabilo nodarbinātības pieaugumu un nominālās atlīdzības vienam nodarbinātajam straujāku kāpumu, un visas tautsaimniecības atveseļošanās apstākļos gaidāma arī citu iedzīvotāju ienākumu palielināšanās. Zemajām finansēšanas izmaksām un labvēlīgākiem finansēšanas nosacījumiem vajadzētu veicināt privāto patēriņu un zināmā mērā arī mājsaimniecību neto vērtības kāpumu – atspoguļojot gan finanšu aktīvu cenu pieaugumu 2015. gadā, gan gaidāmo turpmāko mājokļu tirgus situācijas uzlabošanos no 2016. gada līdz 2017. gadam. Paredzams, ka privātā patēriņa gada vidējais pieaugums iespēju aplēšu periodā kopumā būs 1.7%.

Gaidāms, ka uzkrājumu attiecība dažos turpmākajos ceturkšņos mazliet samazināsies pēc sākotnējā kāpuma, ko noteica ar naftas cenām saistītā reālo ienākumu palielināšanās. Pēc tam atlikušajā iespēju aplēšu periodā dažādo valstu kompensējošās ietekmes dēļ uzkrājumu attiecība pamatā nemainīsies. No vienas puses, sakarā ar aizstāšanas tendenci līdzekļu sadalījumā tagadnē un nākotnē ļoti zemi procentu ienākumi parasti attur no uzkrājumu veidošanas. Turklāt sakarā ar patērētāju konfidences turpmāku uzlabošanos vienlaikus ar pakāpenisko bezdarba mazināšanos dažās valstīs var pazemināties piesardzības uzkrājumu līmenis. Turklāt mājsaimniecības arvien biežāk varētu veikt lielus pirkumus, kas iepriekš tikuši atlikti, tādējādi samazinot uzkrājumu attiecību. No otras puses, gaidāms, ka citās valstīs sakarā ar joprojām lielo nenoteiktību saistībā ar valsts parāda krīzi, kā arī augsto bezdarba un parādu līmeni saglabāsies neliels augšupvērstas spiediens uz uzkrājumiem.

Gaidāms, ka astoņus gadus ilgušais ieguldījumu mājokļos sarukuma periods euro zonā 2015. gadā beigsies. Taču ieguldījumu mājokļos perspektīva uzlabosies tikai pakāpeniski, jo to joprojām nelabvēlīgi ietekmēs dažās valstīs saglabājusies nestabilitāte. Tomēr ar laiku ieguldījumu mājokļos pieauguma tempam vajadzētu kļūt straujākam. To veicinās reāli rīcībā esošo ienākumu noturīgs kāpums, ļoti zemās hipotēku kredītu procentu likmes un labvēlīgākie finansēšanas nosacījumi. Tā rezultātā mājsaimniecību aizdevumu pieaugumam vajadzētu kļūt spēcīgākam. Taču domājams, ka augstais mājsaimniecību parāda līmenis dažās valstīs un nelabvēlīgie demogrāfiskie efekti citās valstīs neļaus ieguldījumiem mājokļos pieaugt spēcīgāk.

Paredzams, ka pamazām straujāks kļūs uzņēmumu ieguldījumu pieaugums, ko veicinās AIP un cikliskā atveseļošanās. Uzņēmumu ieguldījumu kāpums 2015. gadā turpinās lēnām atjaunoties. To kavēja euro zonas valsts parāda krīzes radītā paaugstinātā nenoteiktība, vājā peļnītspēja, lielais jaudas pārpalikums un kredītu piedāvājuma ierobežojumi dažās valstīs. Taču gaidāms, ka šo faktoru nelabvēlīgā ietekme iespēju aplēšu periodā mazināsies. Turklāt kopējam spiedienam uz uzņēmumiem saistībā ar nepieciešamību samazināt aizņemto līdzekļu apjomu euro zonā iespēju aplēšu periodā vajadzētu mazāk nekā agrāk kavēt uzņēmumu ieguldījumus. Paredzams arī, ka iekšzemes un ārējā pieprasījuma nostiprināšanās, nepieciešamība pēc vairākus gadus ilgās ierobežotās ieguldījumu aktivitātes modernizēt pamatlīdzekļus, stimulējošā monetārās politikas nostāja un spēcīgāks peļņas pieaugums veicinās kapitālizdevumu kāpumu. Taču salīdzinājumā ar iepriekšējiem cikliem uzņēmumu ieguldījumu pieauguma atjaunošanos kavēs joprojām vērojamā nenoteiktība, finansēšanas problēmas un vājākas potenciālās produkcijas izlaides kāpuma perspektīvas.

Euro zonas ārējais pieprasījums bijis vājāks, nekā pēdējā laikā gaidīts, atspoguļojot izaugsmes palēnināšanos jaunajās tirgus ekonomikas valstīs. Paredzams, ka tas kļūs mazliet spēcīgāks, atjaunojoties globālajai ekonomiskajai aktivitātei (sk. 1. ielikumu). Gaidāms, ka ārējais pieprasījums iespēju aplēšu periodā nostiprināsies, bet paredzams, ka tā kāpums būs ievērojami lēnāks salīdzinājumā ar pirmskrīzes tempu, atspoguļojot gan vājāku globālo aktivitāti, gan mazāku pasaules tirdzniecības elastību attiecībā pret aktivitātes pieaugumu. Straujāks euro zonas ārējā pieprasījuma kāpums slēps dažas atšķirības starp euro zonas valstīm, kas atspoguļo dažādās nozaru un reģionu tirdzniecības tendences un to, ka nelabvēlīgā ietekme dažas euro zonas valstis skar spēcīgāk nekā citas, ņemot vērā to atkarību no Krievijas un NVS reģiona, kā arī no naftas eksportētājvalstīm.

1. ielikums

STARPTAUTISKĀ VIDE

Globālā izaugsme 2015. gada sākumā kļuva vājāka, turpinoties mērenas, bet nevienmērīgas pasaules tautsaimniecības atveseļošanās tendencei, un attīstītajās un jaunajās tirgus ekonomikas valstīs joprojām iezīmējoties atšķirīgām norisēm. Nākotnes perspektīvā paredzams, ka pasaules (neietverot euro zonu) reālā IKP pieaugums iespēju aplēšu periodā kļūs straujāks, palielinoties no 3.4% 2015. gadā līdz līmenim nedaudz virs 4% no 2016. gada līdz 2017. gadam. Runājot par faktoriem, kam vajadzētu veicināt globālo izaugsmi, gaidāms, ka naftas cenu kritums iepriekšējā gadā labvēlīgi ietekmēs naftas importētājvalstis. Neraugoties uz nākotnē gaidāmo stingrākas monetārās politikas ieviešanu ASV, globālo pieprasījumu vajadzētu veicināt arī stimulējošajiem finansēšanas nosacījumiem attīstītajās valstīs. Turklāt kavējošie faktori, kas kopš finanšu krīzes sākuma ierobežojuši izaugsmi vairākās attīstītajās valstīs, – aizņemto līdzekļu īpatsvara sarukums privātajā sektorā, fiskālā konsolidācija un nelabvēlīgie apstākļi darba tirgos – izzūd, radot ilgspējīgākas atveseļošanās pamatu šajās valstīs. Turpretī jaunajās tirgus ekonomikas valstīs perspektīva pavājinājusies un turpinās pēdējos gados vērojamā aktivitātes samazināšanās. Dažās jaunajās tirgus ekonomikas valstīs izaugsmes potenciālu arvien vairāk ierobežo ilgstoša makroekonomiskā nelīdzsvarotība. Citas jaunās tirgus ekonomikas valstis pielāgojas zemākām preču cenām un paredzamajai monetārās politikas normalizācijai attīstītajās valstīs.

Pasaules tirdzniecības izaugsme 2015. gada sākumā būtiski palēninājās, bet gaidāms, ka iespēju aplēšu periodā tā kļūs spēcīgāka. Paredzams, ka pasaules (izņemot euro zonu) tirdzniecība pieaugs no aptuveni 2% 2015. gadā līdz aptuveni 5% 2016. un 2017. gadā. Taču gaidāms, ka tirdzniecības elastība attiecībā pret aktivitāti iespēju aplēšu periodā saglabāsies zemāka par pirmskrīzes līmeni, atspoguļojot mazāk uz tirdzniecību balstītu pasaules IKP pieauguma struktūru.

Salīdzinājumā ar martā publicētajām speciālistu iespēju aplēsēm globālā aktivitāte 2015. gadā pārskatīta un samazināta, atspoguļojot vājāku īstermiņa perspektīvu. Arī euro zonas ārējā pieprasījuma aplēse samazināta, īpaši 2015. gadam, atspoguļojot prognozi par importa sašaurināšanos uz dažām jaunajām tirgus ekonomikas valstīm, īpaši Krieviju.

Starptautiskā vide

(gada pārmaiņas; %)

	2015. gada jūnijs				2015. gada marts			Korekcijas salīdzinājumā ar 2015. gada martu		
	2014	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Pasaules (neietverot euro zonu) reālais IKP	3.7	3.4	4.1	4.1	3.8	4.2	4.1	-0.4	-0.1	0.0
Pasaules (neietverot euro zonu) tirdzniecība ¹⁾	2.7	2.0	4.8	5.2	3.9	5.1	5.4	-1.8	-0.3	-0.2
Euro zonas ārējais pieprasījums ²⁾	2.9	2.2	4.6	5.0	3.2	4.7	5.1	-1.0	-0.2	-0.1

Piezīme. Korekcijas aprēķinātas, izmantojot nenoapaļotus skaitļus.

1) Aprēķināta kā importa vidējais svērtais apjoms.

2) Aprēķināts kā euro zonas tirdzniecības partnervalstu importa vidējais svērtais apjoms.

Pakāpeniski augošajam ārējam pieprasījumam un zemākam euro kursam iespēju aplēšu periodā vajadzētu veicināt eksporta kāpumu, paplašinoties eksporta tirgus daļām. Gaidāms, ka ārpus euro zonas veiktā importa pieauguma temps iespēju aplēšu periodā pakāpeniski kļūs straujāks, atspoguļojot kopējā pieprasījuma nostiprināšanos euro zonā. Gaidāms tekošā konta pārpalikuma neliels sarukums. 2017. gadā tas sasniegs 2.0% no IKP.

Gaidāms, ka euro zonas valstu darba tirgus apstākļi iespēju aplēšu periodā turpinās uzlaboties. 2014. gadā turpinājās nodarbinātības līmeņa kāpums, kas kļuva straujāks 2015. gada 1. ceturksnī. Pašreizējā atveseļošanās joprojām ir straujāka, nekā būtu gaidāms saskaņā ar vēsturisko nodarbinātības elastību attiecībā pret vispārējo ekonomisko aktivitāti, un tas, domājams, atspoguļo mērenā darba samaksas kāpuma un neseno darba tirgus reformu labvēlīgo ietekmi. Tiek lēsts, ka iespēju aplēšu periodā turpināsies būtisks skaitliskās nodarbinātības līmeņa kāpums, ko galvenokārt noteiks tautsaimniecības atveseļošanās un dažās valstīs veicinās fiskālie stimuli un agrāk veiktās darba tirgus reformas. Paredzams, ka viena strādājošā nostrādāto stundu skaits nedaudz pieaugs, bet joprojām būs ievērojami mazāks par pirmskrīzes līmeni. Gaidāms, ka darbaspēka apjoms palielināsies tikai nedaudz, jo pieaugumu kavēs apņēmības zuduma efekti, ko rada joprojām augstais bezdarbs dažās valstīs un nelabvēlīgie demogrāfiskie faktori citās valstīs.

2. ielikums

TEHNISKIE PIEŅĒMUMI PAR PROCENTU LIKMĒM, VALŪTU KURSIEM UN IZEJVIELU CENĀM

Tehnisko pieņēmumu pārmaiņas salīdzinājumā ar marta iespēju aplēsēm ietver daudz augstākas ASV dolāros izteiktās naftas cenas, euro kursa kritumu un mazliet augstākas ilgtermiņa procentu likmes euro zonā.

Tehniskie pieņēmumi par procentu likmēm un izejvielu cenām balstīti uz tirgus gaidām atbilstoši stāvoklim 2015. gada 12. maijā. Īstermiņa procentu likmes attiecas uz 3 mēnešu EURIBOR, tirgus gaidas iegūstot, pamatojoties uz biržā tirgoto nākotnes līgumu procentu likmēm. Saskaņā ar attiecīgo metodiku šo īstermiņa procentu likmju vidējais rādītājs 2015. un 2016. gadā būs 0.0% un 2017. gadā – 0.2%. Tirgus gaidas attiecībā uz euro zonas valstu valdības 10 gadu obligāciju nominālajām peļņas likmēm rāda, ka to vidējais līmenis 2015. gadā būs 1.3%, 2016. gadā – 1.7% un 2017. gadā – 1.9%.¹ Atspoguļojot nākotnes darījumu tirgus procentu likmju tendences un tirgus procentu likmju pārmaiņu pakāpenisko ietekmi uz aizdevumu procentu likmēm, gaidāms, ka euro zonas nefinanšu privātajam sektoram izsniegto banku aizdevumu kopējās procentu likmes 2015. gadā mazliet samazināsies, bet 2016. un 2017. gadā nedaudz pieaugs. Attiecībā uz izejvielu cenām, pamatojoties uz tendenci biržā tirgoto nākotnes līgumu tirgū divu nedēļu periodā, kas beidzās pēdējā datu aktualizēšanas dienā 12. maijā, pieņemts, ka *Brent* jēlnaftas cenas kritīsies no 98.9 ASV dolāriem par barelu 2014. gadā līdz 63.8 ASV dolāriem par barelu 2015. gadā, bet pieaugs līdz 71.0 ASV dolāram par barelu 2016. gadā un 73.1 ASV dolāram par barelu 2017. gadā. Tiek pieņemts, ka neenerģijas izejvielu cenas ASV dolāros 2015. gadā būtiski saruks, bet 2016. un 2017. gadā augs.² Pieņemts, ka divpusējie valūtu kursi iespēju aplēšu periodā nemainīsies salīdzinājumā ar vidējiem rādītājiem, kuri dominēja divu nedēļu periodā, kas beidzās pēdējā datu aktualizēšanas dienā 12. maijā. Tas nozīmē, ka ASV dolāra kurss attiecībā pret euro iespēju aplēšu periodā būs 1.12.

Tehniskie pieņēmumi

	2015. gada jūnijs				2015. gada marts			Korekcijas salīdzinājumā ar 2015. gada martu ¹⁾		
	2014	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
3 mēnešu EURIBOR (gadā; %)	0.2	0.0	0.0	0.2	0.1	0.1	0.2	0.0	0.0	0.0
Valdības 10 gadu obligāciju peļņas likmes (gadā; %)	2.0	1.3	1.7	1.9	1.2	1.4	1.6	0.1	0.3	0.3
Naftas cena (ASV dolāri par barelu)	98.9	63.8	71.0	73.1	58.5	66.8	70.7	9.0	6.3	3.4
Neenerģijas preču cenas (ASV dolāros; gada pārmaiņas; %)	-6.2	-13.6	2.9	4.9	-11.0	2.6	4.8	-2.6	0.3	0.0
ASV dolāra kurss attiecībā pret euro Euro nominālais efektīvais kurss (EEK19; gada pārmaiņas; %)	1.33	1.12	1.12	1.12	1.14	1.13	1.13	-1.8	-1.5	-1.5
	0.6	-9.5	-0.2	0.0	-7.9	-0.2	0.0	-1.6	0.0	0.0

1) Līmeņiem korekcijas aprēķinātas, izmantojot nenoapaļotus skaitļus, un izteiktas procentos, pieauguma tempam – starpības veidā un procentu likmēm un obligāciju peļņas likmēm – procentu punktos.

- Pieņēmums par euro zonas valstu valdības 10 gadu obligāciju nominālajām peļņas likmēm balstīts uz valstu 10 gadu etalonobligāciju vidējām svērtajām peļņas likmēm, kuras svērtas ar IKP gada rādītājiem un paplašinātas atbilstoši nākotnes tendencēm, kas iegūtas no ECB euro zonas visu obligāciju 10 gadu nominālās peļņas likmes, sākotnējo neatbilstību starp abām laikrindām konstanti piemērojot visā iespēju aplēšu periodā. Pieņemts, ka konkrētu valstu valdības obligāciju peļņas likmju un atbilstošo euro zonas vidējo rādītāju starpības visā iespēju aplēšu periodā saglabāsies konstantas.
- Naftas un pārtikas izejvielu cenu pieņēmumi balstīti uz biržā tirgoto nākotnes līgumu cenām līdz aplēšu perioda beigām. Pieņemts, ka pārējo neenerģijas resursu cenas līdz 2016. gada 2. ceturksnim atbildīs biržā tirgoto nākotnes līgumu cenām un pēc tam attīstīsies atbilstoši pasaules ekonomiskajai aktivitātei. ES lauksaimniecības ražotāju cenas (euro), kuras izmanto pārtikas patēriņa cenu prognozēšanai, tiek aplēstas, pamatojoties uz ekonometrisko modeli, kurā ņemta vērā pārtikas izejvielu cenu dinamika starptautiskajos tirgos.

Gaidāms, ka bezdarbs samazināsies, tomēr saglabāsies vēsturiski augsts. Gaidāms, ka bezdarbnieku skaits iespēju aplēšu periodā saruks aptuveni par 2.8 milj., sasniedzot zemāko līmeni kopš 2009. gada vidus, tomēr tas būs aptuveni par 4.5 milj. lielāks par pirmskrīzes zemāko līmeni. Šis samazinājums atspoguļo nodarbinātības līmeņa kāpuma lejupvērsto ietekmi, ko daļēji kompensē darbaspēka apjoma palielināšanās augšupvērstā ietekme, tomēr daudz mazākā mērā nekā iepriekš. Tādējādi gaidāms, ka bezdarba līmenis iespēju aplēšu periodā būtiski pazemināsies, 2017. gadā sasniedzot 10.0%.

Izaugsmes perspektīva salīdzinājumā ar iepriekšējām iespēju aplēsēm pamatā nav mainījusies. Tikai 2017. gadā reālā IKP pieaugums nedaudz samazināts sakarā ar vājāku privāto ieguldījumu pieaugumu.

3. CENAS UN IZMAKSAS

Paredzams, ka SPCI inflācija 2015. gadā būs vidēji 0.3%, bet 2016. gadā pieaugs līdz 1.5% un 2017. gadā – līdz 1.8%. Gaidāms, ka 2015. gadā tā palielināsies enerģijas komponenta ietekmē. To noteiks augšupvērsti bāzes efekti un pieņēmums par naftas cenu kāpumu, kas ietverts nākotnes līgumu tirgos, kā arī euro kursa samazināšanās kopš 2014. gada vidus, pieņēmums par neenerģijas izejvielu cenu palielināšanos un iekšzemes cenu spiediena pastiprināšanās saistībā ar tautsaimniecības atveseļošanos. 2016. un 2017. gadā kopējai inflācijai vajadzētu palielināties vēl vairāk, jo pastiprinās iekšzemes cenu spiediens, ņemot vērā stabilo ražošanas apjoma starpības sarukumu, un gaidāms, ka ārējo faktoru augšupvērsta spiediens uz cenām turpināsies (īpaši ar euro kursa krituma novēlotās ietekmes starpniecību).

Inflācijas kāpuma svarīgi noteicēji ir izejvielu cenu un valūtas kursa dinamika. Pēdējo divu gadu laikā gandrīz nepārtraukti vērotais enerģijas un neenerģijas izejvielu cenu kritums, kā arī euro kursa kāpums periodā līdz 2014. gada sākumam izraisījis būtisku lejupvērstu spiedienu uz SPCI inflāciju un lielā mērā nosaka nesen vēroto inflācijas krāso samazināšanos līdz ļoti zēmam līmenim. Paredzams, ka,

augšupvērstām ārējām cenu dinamikas tendencēm nomainot lejupvērstās, inflācijas kāpums līdz 2017. gadam kļūs straujāks. Augšupvērstu cenu spiedienu vajadzētu izraisīt pieņemumam par to, ka gan enerģijas, gan neenerģijas izejvielu cenas iespēju aplēšu periodā palielināsies, kā par to liecina nākotnes līgumu cenu līknes. Arī euro kursa kritums kopš 2014. gada vidus veicinās inflācijas kāpuma tendenci un, ņemot vērā būtisko valūtas kursa dinamikas novēloto ietekmi uz inflāciju, paredzams, ka pēdējā laikā vērotās augšupvērstās ārējās cenu tendences veicinās inflācijas pieauguma palielināšanos līdz pat iespēju aplēšu perioda beigām. Tomēr paredzams, ka euro kursa krituma augšupvērstā ietekme būs zemāka par iepriekšējos gadījumos vēroto, jo daži pētījumi liecina, ka laika gaitā valūtas kursa samazināšanās euro zonas inflācijas pieaugumā atspoguļojas mazāk.

Gaidāms, ka darba tirgus apstākļu uzlabošanās noteiks straujāku darba samaksas kāpumu. Prognozēts, ka pašlaik notiekošais nodarbinātības kāpums un bezdarba līmeņa samazināšanās veicinās darba samaksas vienam nodarbinātajam kāpuma pakāpenisku pieaugumu no 1.5% 2014. gadā līdz 2.3% 2017. gadā.

Darba samaksas kāpuma tempa pieaugumu mazinās vairāki faktori. Šādi faktori ietver darba tirgus atslābumu un izmaksu konkurētspējas pielāgošanās procesus vairākās euro zonas valstīs. Turklāt pašreizējā atveseļošanās posmā darba samaksas pieaugumu, visticamāk, mazinās krīzes laikā dažās euro zonas valstīs īstenotās strukturālās darba tirgus reformas, lai veicinātu nodarbinātības kāpumu. Lai gan paredzams, ka darba samaksas pieauguma kāpuma temps būs mērens, gaidāms, ka iepriekš vērotā naftas cenu krituma noteiktā netiešā lejupvērstā ietekme uz darba samaksu arī būs ierobežota. Tas atspoguļo to, ka automātiskas darba samaksas indeksācijas sistēmas galvenokārt tiek piemērotas augšupvērstu cenu korekciju gadījumā, turklāt šādu shēmu darbība dažās valstīs, kurās tādas izveidotas, pašlaik uz laiku apturēta vai noteikti ierobežojumi.

Paredzams, ka vienības darbaspēka izmaksas tautsaimniecības atveseļošanās posmā palielināsies tikai nedaudz. Gaidāms, ka darba samaksas kāpuma izraisīto izmaksu spiedienu daļēji kompensēs darba ražīguma cikliskais kāpums līdz pat 2017. gadam. Paredzams, ka 2017. gadā vienības darbaspēka izmaksas pieaugs līdz 1.3%.

1. tabula. Makroekonomiskās iespēju aplēses euro zonai¹⁾

(gada pārmaiņas; %)

	2015. gada jūnijs				2015. gada marts			Korekcijas salīdzinājumā ar 2015. gada martu ²⁾		
	2014	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Reālais IKP ³⁾	0.9	1.5	1.9	2.0	1.5	1.9	2.1	0.0	0.0	-0.1
		[1.2–1.8] ^{4) 5)}	[0.8–3.0] ^{4) 5)}	[0.7–3.3] ^{4) 5)}	[1.1–1.9] ⁴⁾	[0.8–3.0] ⁴⁾	[0.9–3.3] ⁴⁾			
Privātais patēriņš	1.0	1.9	1.6	1.6	1.8	1.6	1.6	0.1	0.0	0.0
Valdības patēriņš	0.7	0.7	0.7	0.8	1.0	0.6	0.8	-0.3	0.2	0.0
Kopējā pamatkapitāla veidošana	1.2	1.9	3.5	3.9	1.7	4.1	4.6	0.1	-0.6	-0.7
Eksports ⁶⁾	3.8	4.2	5.4	5.6	4.1	5.1	5.5	0.1	0.2	0.1
Imports ⁶⁾	4.1	4.8	5.8	5.9	4.3	5.5	5.8	0.5	0.3	0.1
Nodarbinātība	0.6	0.9	0.9	1.0	0.9	0.9	0.9	0.0	0.0	0.0
Bezdarba līmenis (% no darbaspēka)	11.6	11.1	10.6	10.0	11.1	10.5	9.9	0.0	0.1	0.0
SPCI	0.4	0.3	1.5	1.8	0.0	1.5	1.8	0.3	0.0	-0.1
		[0.2–0.4] ⁴⁾	[0.9–2.1] ⁴⁾	[1.0–2.6] ⁴⁾	[-0.3–0.3] ⁴⁾	[0.8–2.2] ⁴⁾	[1.0–2.6] ⁴⁾			
SPCI (izņemot enerģiju)	0.7	0.9	1.4	1.7	0.8	1.4	1.8	0.0	-0.1	0.0
SPCI (izņemot enerģiju un pārtiku)	0.8	0.8	1.4	1.7	0.8	1.3	1.7	0.0	0.0	0.0
SPCI (izņemot enerģiju, pārtiku un netiešo nodokļu pārmaiņas ⁷⁾)	0.7	0.8	1.4	1.7	0.8	1.3	1.7	0.0	0.1	0.0
Vienības darbaspēka izmaksas	1.2	0.8	0.7	1.3	1.1	1.0	1.2	-0.3	-0.3	0.1
Atlīdzība vienam nodarbinātajam	1.5	1.4	1.7	2.3	1.7	2.0	2.3	-0.3	-0.3	0.0
Darba ražīgums	0.3	0.6	1.0	1.0	0.6	1.0	1.1	0.0	0.0	-0.1
Valdības budžeta bilance (% no IKP)	-2.4	-2.1	-1.8	-1.5	-2.3	-1.9	-1.5	0.2	0.1	0.1
Strukturālā budžeta bilance (% no IKP) ⁸⁾	-1.8	-1.7	-1.7	-1.4	-1.8	-1.7	-1.7	0.1	0.1	0.3
Valdības bruto parāds (% no IKP)	92.0	91.5	90.2	88.4	91.4	89.8	87.9	0.1	0.4	0.6
Tekošā konta bilance (% no IKP)	2.2	2.1	2.0	2.0	2.7	2.5	2.4	-0.6	-0.4	-0.4

1) Dati par euro zonu, t.sk. Lietuvu (izņemot SPCI datus par 2014. gadu). 2015. gada vidējās procentuālās SPCI pārmaiņas aprēķinātas, iekļaujot Lietuvu euro zonā jau 2014. gadā.

2) Korekcijas aprēķinātas, izmantojot nenoapaļotus skaitļus.

3) Atbilstoši darbadienu skaitam koriģēti dati.

4) Diapazonus, ko izmanto, lai atainotu iespēju aplēses, veido, izmantojot atšķirības starp faktisko iznākumu un vairāku iepriekšējo gadu laikā sagatavotajām iespēju aplēsēm. Diapazons ir divreiz lielāks par šo atšķirību vidējo absolūto vērtību. Diapazonu aprēķināšanai izmantotā metode, t.sk. korekcijas, kas veiktas, lai atspoguļotu izņēmuma gadījumus, izskaidrota dokumentā *New procedure for constructing Eurosystem and ECB staff projection ranges* ("Jauna Eurosistēmas un ECB speciālistu iespēju aplēšu diapazonu noteikšanas procedūra"; ECB, 2009. gada decembris), kas pieejams ECB interneta vietnē.

5) Pēc šā dokumenta publicēšanas 2015. gada 3. jūnijā Eurosistēmas speciālistu reālā IKP kāpuma iespēju aplēses diapazoni 2015., 2016. un 2017. gadam laboti.

6) Ietver euro zonas iekšējo tirdzniecību.

7) Apakšindekss balstīts uz aplēsēm par netiešo nodokļu faktisko ietekmi. Tas var atšķirties no Eurostat datiem, kuros nodokļu ietekme nekavējoties pilnībā tiek atspoguļota SPCI.

8) To aprēķina, no valdības bilances atņemot tautsaimniecības attīstības ciklisko svārstību ietekmi un valdību veiktos pagaidu pasākumus (skaidrojumu par ECBS pieeju sk. Pētījumu sērijā, Nr. 77, ECB, 2001. gada septembris, un Pētījumu sērijā, Nr. 579, ECB, 2007. gada janvāris). Strukturālās bilances iespēju aplēse netiek iegūta no ražošanas apjoma starpības apkopojošā rādītāja. Saskaņā ar ECBS metodi cikliskos komponentus dažādiem ieņēmumu un izdevumu posteņiem aprēķina atsevišķi. Sīkāku izklāstu sk. 2012. gada marta "Mēneša Biļetena" ielikumā *Cyclical adjustment of the government budget balance* ("Valdības budžeta bilances cikliskās korekcijas") un 2014. gada septembra "Mēneša Biļetena" ielikumā "Strukturālā bilance kā pamatā esošās fiskālās pozīcijas rādītājs".

Paredzams, ka peļņas maržas pieaugs līdz ar atveseļošanās turpināšanos. Pēc pēdējos gados vērotā vājuma perioda redzams, ka peļņas maržas iespēju aplēšu periodā atkal palielinās, augot darba ražīgumam un nostiprinoties ekonomiskajai aktivitātei, tādējādi uzlabojot sabiedrību cenu noteikšanas iespējas. Tomēr paredzams, ka krīzes laikā īstenotās preču tirgus reformas augšupejas apstākļos turpinās mazināt

peļņas maržas kāpumu. Arī paaugstināta konkurence globālajos un iekšzemes preču tirgos var aizkavēt vai mazināt peļņas maržu ciklisko pieaugumu salīdzinājumā ar vēsturiskajām tendencēm.

Salīdzinājumā ar martā publicētajām iespēju aplēsēm SPCI inflācijas iespēju aplēses 2015. gadam palielinātas, bet 2016. un 2017. gadam – kopumā nav mainītas. 2015. gada rādītāja paaugstināšana salīdzinājumā ar iepriekšējām iespēju aplēsēm atspoguļo nesen vērotā euro izteikto naftas cenu kāpuma augšupvērsto ietekmi.

4. FISKĀLĀS PERSPEKTĪVAS

Paredzams, ka fiskālā nostāja, kuru nosaka pēc pārmaiņām cikliski koriģētajā sākotnējā budžeta bilancē, iespēju aplēšu periodā pamatā būs neitrāla. Tas atspoguļo mērenu valdības izdevumu pieaugumu attiecībā pret nominālā IKP kāpuma tendenci, kuru saskaņā ar pieņēmumiem pamatā kompensēs nodokļu likmju samazināšana dažās valstīs. Tautsaimniecībai atveseļojoties, automātisko fiskālo stabilizatoru pozitīvā ietekme uz iekšzemes pieprasījumu laika gaitā samazināsies.²

Paredzams, ka valdības budžeta deficīta un parāda rādītāji iespēju aplēšu periodā pazemināsies. Valdības budžeta deficīta attiecības pret IKP sarukumu pilnībā nosaka euro zonas tautsaimniecības cikliskā uzlabošanās un procentu izdevumu samazināšanās. Turpretī prognozēts, ka strukturālā sākotnējā budžeta bilancē iespēju aplēšu periodā, atspoguļojot kopumā neitrālu fiskālo nostāju, pamatā nemainīsies. Paredzams, ka valdības budžeta deficīta attiecība pret IKP 2014. gadā sasniedza augstāko punktu un iespēju aplēšu periodā saruks, ņemot vērā budžeta bilances uzlabošanos, tautsaimniecības izaugsmes nostiprināšanos un zemas procentu likmes.

Salīdzinājumā ar martā publicētajām iespēju aplēsēm valdības budžeta bilances attīstība ir nedaudz labvēlīgāka, bet parāda perspektīva mazliet pasliktinājusies. Nelielo valdības budžeta bilances uzlabošanos pamatā nosaka valdības aizņemšanās izmaksu turpmāks sarukums. Valdības parāda attiecības perspektīva paaugstināta, to galvenokārt nosaka zemāka nominālā IKP – mazāka saucēja ietekme.

3. ielikums

JUTĪGUMA ANALĪZE

Iespēju aplēses lielā mērā balstās uz tehniskiem pieņēmumiem par noteiktu atsevišķu mainīgu lielumu attīstību. Ņemot vērā, ka daži no šiem mainīgajiem lielumiem var būtiski ietekmēt euro zonas iespēju aplēses, to jutīgums attiecībā uz šo pamatā esošo pieņēmumu alternatīvām attīstības tendencēm var palīdzēt analizēt ar iespēju aplēsēm saistītos riskus. Šajā ielikumā aplūkota ar naftas cenām un valūtas kursiem saistītā nenoteiktība un iespēju aplēšu jutīgums saistībā ar šiem mainīgajiem lielumiem.

1) Alternatīva naftas cenu attīstība

Alternatīvi naftas cenu modeļi norāda uz nedaudz augstākām naftas cenām 2017. gadā. Tehniskie pieņēmumi paredz naftas cenu kāpumu iespēju aplēšu periodā (sk. 2. ielikumu). Šī tendence ir saskaņā ar naftas pieprasījuma atjaunošanos pasaulē, globālajai tautsaimniecībai iegūstot jaunu spēku, un ar nelielu naftas piedāvājuma sarukumu sakarā ar nepietiekamiem ieguldījumiem un naftas ieguves jaudu samazināšanos dažās naftas ražotājvalstīs. Lai sagatavotu prognozes, kā iespēju aplēšu periodā attīstīsies naftas cenas, Eurosistēmas speciālisti izmanto vairākus alternatīvus modeļus. Var minēt šādus modeļus: 1) "atbilstoši riskam koriģēto" biržā tirgoto nākotnes līgumu modelis – statistikas modelis, kas labo biržā

² Fiskālie pieņēmumi atspoguļo informāciju, kas ietverta 2015. gada budžeta likumos, kā arī valstu vidēja termiņa budžeta plānos un aktualizētajās stabilitātes programmās, kas bija pieejamas 2015. gada 20. maijā. Tie ietver visus politikas pasākumus, kurus jau apstiprinājuši valstu parlamentu vai kuras valdības jau pietiekami sīki izstrādājušas un kuras, domājams, apstiprinās likumdošanas procesā.

tirgato nākotnes līgumu cenu prognozes kļūdu, veicot korekciju atbilstoši ASV ekonomiskajai aktivitātei piesaisītai laikā mainīgai riska prēmijai; 2) Beijesa VAR (BVAR) modelis – empīrisks modelis, kura pamatā ir ar naftas tirgus pamatrādītājiem (naftas ražošanas apjoms un naftas krājumi) un globālo aktivitāti saistīti dati; un 3) dinamiski stohastiskais vispārējā līdzsvara (DSVL) modelis – teorētisks modelis, kas parāda naftas tirgus ilgtermiņa dinamiku.¹ No šiem trim modeļiem iegūti naftas cenu iespēju aplēšu vienādi svērtie vidējie kopā ar naftas cenām, par kurām liecina biržā tirgato nākotnes līgumu tirgus, kas ietvertas pamataplēsē, pašlaik liecina, ka 2015. un 2016. gadā naftas cenas būs nedaudz zemākas par pamataplēsi. Tomēr 2017. gadā šī modeļu kombinācija norāda uz mazliet krasāku naftas cenu kāpumu, kas atbilst naftas ražošanas jaudas kritumam dažās valstīs. Šādas alternatīvas dinamikas ietekme uz reālā IKP pieaugumu un inflāciju 2015. un 2016. gadā ir ļoti ierobežota, vienlaikus liecinot par nedaudz zemāku kāpumu 2017. gadā un mazliet augstāku SPCI inflāciju (+0.1 procentu punkts).

2) Alternatīva valūtu kursu attīstība

Turpmāku euro kursa kritumu varētu izraisīt gaidas par monetārās politikas nostājas atšķirību veidošanos euro zonā un ASV. Šāds scenārijs nozīmētu ilgstošu zemu procentu likmju periodu euro zonā un ātrāku monetārās politikas augšupvērstu normalizēšanos ASV. Pamatojoties uz sadalījuma rindas 25. procentili, ko veido no iespēju līgumiem iegūti riska neitrāli euro kursa attiecībā pret ASV dolāru blīvumi 2015. gada 12. maijā, iegūta alternatīva euro kursa tendence, kas norāda uz turpmāku kursa kritumu. Šī tendence nozīmē pakāpenisku euro kursa attiecībā pret ASV dolāru samazinājumu, 2017. gadā tam sasniedzot 1.03 (kas ir par 8.2% zemāks par pamataplēsē attiecīgajam gadam izmantoto pieņēmumu). Atbilstošie pieņēmumi par euro nominālo efektīvo kursu atspoguļo vēsturiskās tendences, saskaņā ar kurām euro kursa attiecībā pret ASV dolāru pārmaiņas atspoguļo efektīvā kursa pārmaiņas aptuveni ar 52% elastību. Rezultātā vērojama euro efektīvā kursa pakāpeniska novirze no pamataplēses, kā rezultātā 2017. gadā tas būtu par 4.3% zemāks par pamataplēsi. Šajā scenārijā ar vairākiem Eurosistēmas speciālistu makroekonomiskajiem modeļiem iegūtie rezultāti rāda, ka 2015., 2016. un 2017. gadā reālā IKP pieaugums būtu par 0.1–0.3 procentu punktiem spēcīgāks un SPCI inflācija – par 0.1–0.4 procentu punktiem augstāka.

1 Sīkāku informāciju sk. Manescu, C. un Van Robays, I., *Forecasting the Brent oil price: addressing time-variation in forecast performance*, Pētījumu sērija, Nr. 1735, ECB, 2014.

4. ielikums

CITU INSTITŪCIJU PROGNOZES

Pieejamas vairākas starptautisko organizāciju un privātā sektora iestāžu sagatavotās prognozes euro zonai. Taču šīs prognozes nav precīzi salīdzināmas cita ar citu vai ar Eurosistēmas speciālistu makroekonomiskajām iespēju aplēsēm, jo tās nav sagatavotas vienā laikā. Turklāt to pieņēmumi par fiskālajiem, finanšu un ārējiem mainīgajiem lielumiem, t.sk. naftas un citu preču cenām, iegūti, izmantojot atšķirīgas (daļēji nenorādītas) metodes. Visbeidzot, dažādās prognozēs izmantotas atšķirīgas metodes datu koriģēšanai atbilstoši darbadienu skaitam (sk. tabulu). Kā norādīts tabulā, vairākums pašlaik pieejamo citu institūciju prognožu atrodas tuvu Eurosistēmas speciālistu jūnija iespēju aplēšu viduspunkta prognozēm, kā arī ne mazākā mērā nepārsniedz šo iespēju aplēšu diapazonus (tabulā atainoti iekavās).

Euro zonas reālā IKP pieauguma un SPCI inflācijas prognožu salīdzinājums

(gada pārmaiņas; %)

	Publiskošanas datums	IKP pieaugums			SPCI inflācija		
		2015	2016	2017	2015	2016	2017
Eurosistēmas speciālistu iespēju aplēses	2015. gada jūnijs	1.5 [1.2–1.8] ¹⁾	1.9 [0.8–3.0] ¹⁾	2.0 [0.7–3.3] ¹⁾	0.3 [0.2–0.4]	1.5 [0.9–2.1]	1.8 [1.0–2.6]
Eiropas Komisija	2015. gada maijs	1.5	1.9	–	0.1	1.5	–
<i>Euro Zone Barometer</i>	2015. gada maijs	1.5	1.9	1.6	0.1	1.2	1.6
<i>Consensus Economics</i> prognozes	2015. gada maijs	1.5	1.8	1.6	0.1	1.2	1.5
<i>Survey of Professional Forecasters</i>	2015. gada maijs	1.4	1.7	1.8	0.1	1.2	1.6
SVF	2015. gada aprīlis	1.5	1.6	–	0.1	1.0	–

Avoti: Eiropas Komisijas Eiropas ekonomiskās prognozes, 2015. gada pavasaris; SVF Pasaules tautsaimniecības perspektīvas, 2015. gada aprīlis; *Consensus Economics* prognozes; *MJEconomics* un ECB aptauja *Survey of Professional Forecasters*.

Piezīmes. Eurosistēmas un ECB speciālistu makroekonomiskajās iespēju aplēsēs uzrādīts atbilstoši darbadienu skaitam koriģēts gada pieauguma temps, bet Eiropas Komisija un SVF gada pieauguma tempu uzrāda, neveicot korekcijas atbilstoši darbadienu skaitam gadā. Citās prognozēs nav norādīts, vai tajās uzrādītie dati ir vai nav koriģēti atbilstoši darbadienu skaitam.

1) Pēc šā dokumenta publicēšanas 2015. gada 3. jūnijā Eurosistēmas speciālistu reālā IKP kāpuma iespēju aplēses diapazoni 2015., 2016. un 2017. gadam laboti.

© Eiropas Centrālā banka, 2015

Adrese: Sonnemannstrasse 20, 60314 Frankfurt am Main, Germany

Pasta adrese: 60640 Frankfurt am Main, Germany

Tālrunis: +49 69 1344 0

Fakss: +49 69 1344 6000

Interneta vietne: <http://www.ecb.europa.eu>

Visas tiesības rezervētas.

Atļauta pārpublicēšana izglītības un nekomerciālā nolūkā, norādot avotu.